

**Uitreiking van de Orde van de Vlaamse Leeuw
aan Bart Maddens
in Aalst op 5 juli 2016**

**Toespraak door prof. Matthias E. Storme
Voorzitter van de Orde van de Vlaamse Leeuw**

Hoogedelgestrengste burgemeester en schepenen in wier stad en stadhuis wij te gast zijn (men moet altijd eerste de plaatselijke goden eren),
Hooggeachte collega Maddens, beste Bart,
en eerdere dragers van de Orde van de Vlaamse Leeuw,
Dames en heren vertegenwoordigers van ons volk op de verscheidene niveaus,
Waarde landgenoten uit Noord- en Zuid-Nederland !

Zoals U weet wordt de Orde van de Vlaamse leeuw sinds 1971 regelmatig toegekend, vandaag voor de 36ste maal, ter erkenning van verdiensten in verband met :

- een consequente en kordate houding in de sociale en culturele ontvoogding van de Vlaamse gemeenschap;
- prestaties die de integratie van de Nederlanden bevorderen;
- acties en initiatieven met het oog op de uitstraling van de Nederlandse taal en cultuur.

Met Bart Maddens eren we, dames en heren, voor het allereerst een politicoloog, een politiekwetenschapper ! De politieke wetenschap zoals we die vandaag begrijpen moge dan al een jonge discipline zijn, ze is toch wel al wat ouder dan onze Orde. Maar blijkbaar gaapt er toch een kloof tussen een groot deel van de politieke wetenschap en de doelstellingen van onze orde, de Vlaamse ontvoogdingsbeweging en de bevordering van de Nederlanden.

Tot op zekere hoogte is dit maar normaal. We kunnen niet verlangen dat een groot deel van de wetenschappers, ook niet in de sociale wetenschappen, daarin een belangrijke bijdrage levert. Meer nog, we zijn ook niet gediend met wetenschappers die hun overtuigingen dusdanig laten meespelen in hun onderzoek dat het best als *fake news* wordt gecatalogeerd. Niet dat dit niet gebeurt natuurlijk, maar alvast zeer weinig vanuit een overtuiging die de doelstellingen van onze Orde beoogt.

Toch is het goed dat er hier en daar ook een wetenschapper ook een rol als publieke intellectueel opneemt, en daarbij zonder afbreuk te doen aan wetenschappelijke rigueur de ervaring en noden van zijn volk “representeert”,

deze uitdrukking geeft, en daarmee de betekenis die is ontwikkeld in de cultuur van dat volk begrijpelijk maakt en doorgeeft. Zo definieerde de socioloog en Weber-kenner Edward Shils de taak van de intellectueel¹.

Om tot dat niveau op te stijgen en tegelijk met de voeten op de grond te blijven, moet men natuurlijk groot zijn, intellectueel dan toch. Bart Maddens slaagt erin. Hij graaft, en grondig, met de instrumenten van zijn discipline. Met archeologische precisie heeft hij in drie decennia lang het verborgen bouwwerk van de partijpolitiek blootgelegd: de financiële onderbouw - het geld van en voor de partijen -, hoe het spel wordt gespeeld - de omgang met kandidaten, kiessystemen, quota en programma's, de gevolgen op onze samenleving, en het beeld is vaak niet erg fraai. Op dat vlak is professor Maddens een internationale autoriteit, die zowel voor een internationaal publiek publiceert, als dit alles in het Nederlands begrijpelijk maakt voor de mensen alhier. Daarin verschilt hij van de politieke wetenschapper uit het lied van Tom Lehrer, *Sociology*:

*They consult
Sounding occult
Talking like a Mathematics PhD
They can snow all their clients
By calling it science
Although it's only sociology²*

Daarnaast is hij gekend voor zijn onderzoek rond de politieke betekenis van naties en natiebewustzijn. Bij dit alles houdt hij eraan de feiten zoveel mogelijk te laten spreken, maar ook hun draagwijdte uit te leggen. Vooral houdt hij zich ver van het sloganeske dat teveel collegae kenmerkt, die analyse vervangen door stopwoorden als populisme. Daarbij is hij niet enkel een kenner van de binnenlandse politiek, maar ook van de Iberische wereld - niet te verwarren met de boreale wereld natuurlijk - en niet te beroerd om lijfelijk aanwezig te zijn wanneer in Katalonië de politieke vrijheid met militair staatsgeweld wordt gesmoord.

En natuurlijk is professor Maddens bij ons, bij jullie dus, bekend voor de wijze waarop hij voor het grote publiek haarscherp de mechanismen van de Belgische politiek blootlegt, maar daarbij ook politieke strategieën ontwikkelt voor, inderdaad, de verdere ontvoogding van de Vlaamse gemeenschap. Het is niet alle politologen gegeven om zijn naam verbonden te zien aan een politieke strategie - de Maddens-doctrine - het lijkt me zelfs zowat van Antonio Gramsci geleden. Na 10 jaar is alvast zijn kort essay van 3 maart 2009 "On n'est demandeur de rien" nog niet vergeten. Talloos zijn verder de columns waarin Bart Maddens altijd weer net

¹ E. SHILS, *The intellectuals and the powers*, University of Chicago Press 1972, 3 v.

² <https://www.letssingit.com/tom-lehrer-lyrics-sociology-jxzvw7f>.

iets dieper graaft dan alle anderen, net iets scherper fileert, net iets eerder ziet dat de keizer geen kleren aan heeft, zich net iets minder in de luren laat leggen en net iets raker schijnwaarheden doorprijkt. Dit alles is des te meer noodzakelijk in een staatkundige constructie die maar kan overleven door die mechanismen occult te houden, door te beletten in waarheid te leven. Samen met andere scherpe geesten schreef hij de manifesten van de Gravensteengroep. Professor Maddens bewees daarbij opnieuw dat men zijn persoonlijke levensbeschouwelijke overtuigingen niet moet verloochenen om goed samen te werken met andersdenkende Vlaamse medestanders.

Om al deze redenen en nog vele andere hebben wij de orde van de Vlaamse Leeuw toegekend aan Bart Maddens en verzoek ik de gelauwerde om bij deze uitreiking het hieraan verbonden zilveren plaketaf te nemen.